

АКТИВІЗАЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У ФОРМУВАННІ ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Міняло М.П., здобувач

Миколаївський національний аграрний університет

На сучасному етапі формування потенціалу сільських громад України лідерство набуває змісту як фактор стабільності, інтеграції інтересів різних груп населення, адже лідери, формуючи стратегію й визначаючи засоби її реалізації, виступають ініціаторами перетворень та ключовими фігурами успішного проведення адміністративної реформи на демократичних засадах. Водночас, неможливо ефективно виконувати функції планування, мотивації, організації та контролю, якщо немає ефективного керівництва та лідерів, здатних заохочувати інших працівників, позитивно впливати на них і вести за собою, тим самим досягаючи позитивних кінцевих результатів.

У теорії державного управління термін «лідерство» розглядається як управлінські взаємовідносини між керівником і підлеглими, засновані на ефективному поєднанні різних джерел влади і спрямовані на спонукання людей працювати на досягнення поставлених цілей [2,3]. Поряд з цим, професійні компетенції державних службовців мають свої особливості, свою специфіку, як-от: персональна відповідальність за прийняті управлінські рішення, їхня

висока соціальна значущість, необхідність мати широкий спектр знань у різних галузях. Важливо, що професійні компетенції державних службовців мають публічний ефект і вони оцінюються суспільством, громадянами. Дослідники зазначають, що розкриття лідерських якостей, зокрема професійних, залежить від активності особистості (самореалізації потенційних ресурсів і можливостей) та соціального оточення, яке може підтримати, а може відторгнути конкретну активність людини, забезпечити можливості для практичної реалізації потенціалу або не забезпечити [3].

Слід зазначити, що розкриття професійних лідерських якостей голови сільської громад або органів місцевого самоврядування залежить від двох складових: 1) активності керівника, спрямованої на самореалізацію потенційних ресурсів і можливостей; 2) умов (зовнішніх та внутрішніх), якими характеризується діяльність сільської ради, що сприяють / перешкоджають прояву активності керівника і розвитку / реалізації його потенціалу.

Умови для розвитку лідерських якостей часто визначаються історичними факторами. Для України, в якій лідерство традиційно реалізовувалося зверху, характерними є вертикальні структури. Таке «ієрархічне» ставлення до лідерства склалося значною мірою під впливом командно-адміністративної системи й збереглося згодом, оскільки капіталісти, що з'явилися, прагнули тримати свої підприємства під твердим контролем. У результаті в Україні домінує тип лідерства, що визначається значною концентрацією влади в руках власника.

Однак останнім часом модель лідерства в Україні змінюється. Почасти це відбувається під впливом та за досвідом транснаціональних корпорацій, таких як Microsoft, General Electric, Exxon Mobil, Wai Mart Stores, Citigroup, Johnson&Johnson, Procter & Gamble, що приносять в Україну нову ділову культуру. Тож в якості одного з напрямків активізації застосування лідерського потенціалу та професійних лідерських якостей у керівника та співробітників органів місцевого самоврядування сільських громад, вважаємо за доцільне запропонувати впроваджувати на практиці програму розвитку емоційного

лідерства. Програми розвитку емоційного інтелекту (EQ) давно і успішно застосовуються в корпоративному форматі на Заході і є інструментом підвищення продуктивності та мотивації співробітників, а також ефективності підприємств та організацій в цілому. Емоції людей на 50-70% визначають клімат в організації.

Корпоративна програма розвитку емоційного лідерства повинна бути інструментом тих керівників, які роблять розвиток EQ своєї організації частиною корпоративної культури. В результаті освоєння такої програми рівень EQ і лідерських якостей співробітників всіх рівнів значно підвищиться. Особливо варто відзначити такі вигоди від проведення корпоративної програми розвитку емоційного лідерства як підвищення мотивації персоналу і зростання цінності організації як роботодавця.

На основі аналізу провідного зарубіжного та вітчизняного досвіду щодо запровадження емоційного лідерства нами рекомендовано корпоративну програму розвитку емоційного лідерства для керівників (голів) сільських громад, яка включає в себе: 1) управління змінами - орієнтоване на успішний стрес-менеджмент та кризис-менеджмент, успішне управління конфліктами та емоційна стійкість, підвищення власної мотивації; 2) корпоративну культуру - управлінська та комунікаційна компетенція, підвищення лояльності до установи, ефективне партнерство та соціальна відповідальність, співробітництво та якісно нова корпоративна культура; 3) особистісну сферу - об'єктивна самооцінка, управління емоціями та постановка мети, аргументація, знання своєї роботи та розуміння її значущості для установи; 4) емоції та прийняття рішення - творчий підхід, швидке та ефективне прийняття рішень, розкриття власного потенціалу та підвищення ефективності діяльності; 5) лідерство - надихаюче лідерство та харизма, побудова ефективної команди, мотивація інших співробітників, позитивний імідж лідера та установи.

Отже, застосування корпоративної програми емоційного лідерства повинна бути інструментом тих керівників сільських громад, які роблять розвиток EQ своєї установи частиною корпоративної культури. Мета, заради

якої розробляється стратегія розвитку лідерства, - підтримати стратегію лідерства в цілому в сільській громаді.

Інформаційні джерела:

1. Розвиток лідерства у державній службі // Державна служба [Текст] : підручник : у 2 т. Т. 2 / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; редкол. Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. — К. ; Одеса : НАДУ, 2013. — С. 277—312

2. Столяр Л. Проблеми лідерства в державному управлінні // Збірник наук. пр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. 2012. Вип. 1. С. 58–65.

3. Холод В. В. Державне та регіональне управління: навч.-метод. рек. щодо вивчення дисц. в умовах ECTS (для студ. Ін-ту екон. і управління напряму підготовки 6.030601 “Менеджмент” ден. та заоч. форм навчання) / МОіН України; Дон. нац. ун-т екон. і торгівлі ім. М. ТуганБарановського. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. 136 с.